

NEVIDNA VLADA V INTRIGAH PROTI MIRU

PATRIOTIZEM MILITARISTOV JE ZAPOPADEN V PRIVATNIH INTERESIH

Četrť milijona dolarjev "plače" za "delo" proti prijateljskemu sporazumu med Anglijo in Zedinjimi državami

Angleška delavska vlada prekrizala račune militarističnim interesom na obeh straneh

Kadar postlejo velike korporacije na kako mednarodno konferenco državnikov svojega agenta in mu plačajo pol milijona dolarjev, je jasno, da bo dotičnik delal za interese svojih gospodarjev. Takih agentov je mnogo na vseh zborovanjih diplomatov. Delujejo skrivito, za kulisami, toda s tolikim uspehom, da je le malo katero posvetovanje reprezentantov vlad resnično uspešno, če ima namen koristiti splošnosti.

renea je končala z neuspehom, napetost med Anglijo in to deželo je naraščala, in šele ko je prišla na vlado delavska stranka, se je položaj izpremenil.

Sedaj pa je prišlo tudi na dan, čemu je bil Shearer v Ženevi in v čigavem interesu se je igral z ameriško komisijo ter jo izgraval proti angleški.

William B. Shearer je bil 1. 1927 "opazovalec" konference za omejitve navalizma v Ženevi, na kateri so bile zastopane Zedinjene države, Anglija, Francija, Japonska in Italija. V poštev sta pri razgovorih za omejitve oboroževanja na morju prišli predvsem prvi dve, kajti vojne mornarice ostalih so daleč zadaj.

MacDonald je pokazal takoj od začetka, da misli resno na razoroževanje, in če se bi Hooverjeva administracija obotavljala, bi MacDonald opravil na dan intrige, ki so v sramoto tej deželi. Toda kar ni storil MacDonald, je napravil Shearer sam s tem, da je vložil tožbo za zaostalo plačo. In treba je bilo pojasniti, čemu so mu hotele plačati kar četrť milijona dolarjev za tako kratko dobo "dela".

Ta Shearer je bil na konferenci mornaricnih veselil zli duh, ki se je na vsi moč trudil, da jo razbije, oziroma ji onemogoči uspeh. Kapitalistični listi v tej deželi so od svojih zenevskih reporterjev dobivali džingotska poročila, kako hočejo pretkati angleški admiral in državnik ukantiti Zedinjene države ter jih pripraviti na sprejem dogovora, s katerim bi morale svojo vojno floto zmanjšati, prenehati z gradnjo novih vojnih ladij, medtem ko bi velikost angleške vojne mornarice ostala praktično skoro nedotaknjena in tudi ladij v gradnji ne bi zavrgla.

Socialisti v svojih listih, knjigah, na shodih itd. že leta in leta dokazujejo, da se navdušujejo za "obrambo", velike armade in velike vojne mornarice pod krinko patriotizma pred vsem profitarji, ki so brez vesti. V interesu svoje denarne mošnje so vsak čas pripravljene vreči milijone ljudi v klanje, samo da se njim dviga profit.

ČEŠKA VLADA ODBTOPILA NOVE VOLITVE.

Češka koalicijska vlada je dne 25. sept. odstopila. Parlament je bil razpuščen in raspisane so nove volitve, ki se vrše 27. oktobra.

V PRIHODNJI ŠTEVILKI

Resnim in pametnim za smeh in kratek čas.

Mac Donald dospel v Zedinjene države

Zgodovinska važnost njegovega poseta

MacDonald v Zedinjenih državah. Premier Ramsay MacDonald je dospel v Zedinjene države, da konfirira s predsednikom Hooverjem v prid dogovora za prenehanje oboroževanja na morju. Delavska stranka Anglije je v volilni kampanji med drugim obljubovala delovati za svetovni mir. Obljubo častno izpolnjuje. V Ženevi je MacDonald brez ovinkov povedal državnikom, da Anglija resno misli s svojimi predlogi za razorožitev. Svojega govora ni zavijal v vladne fraze. Enako je takoj po nastopu vlade izjavil, da Anglija ne išče nav-

RAMSAY MACDONALD.

listične tekme z Zedinjenimi državami, pač pa sporazum. In ni ostal samo pri besedah, nego je takoj prišel na dan s predlogi, da se je moral Hoover dobro požuriti, ako ni hotel dopustiti vtisa, da prihaja vsa iniciativa od MacDonalda.

MacDonalda so sprejeli v tej deželi tisočji z zavestjo, da reprezentira mogočno angleško delavsko gibanje in ob enem Veliko Britanijo v smislu programa delavske stranke. Mnoge organizacije ga vabijo, da bi govoril na njihovih zborovanjih, a se bo odzval le nekaterim. Njegova glavna misija je, da doseže s to deželo sporazum, ki bo pripomogel k razvijanju prijateljskih odnosov in s tem vplival ugodno na nadaljne akcije za razoroževanje.

Uredniki zagotavljajo predsednika o prosperiteti.

Trideset urednikov strokovnih trgovskih listov je ob priliki svoje konference v Washingtonu obiskalo predsednika Hooverja ter mu zagotovili, da je trgovina in industrija v polnem zamahu in da je prosperiteta vsepovsod vidna. Najbolj vidna je seveda v blagajnah korporacij, katerim omenjeni listi služijo.

SEZONA POTOVANJA PRI KRAJU.

Potovanje Amerikancev v Evropo, večinoma za zabavo, se veča od leta do leta. Parniki prihajajo v povratne luke napolnjene z njimi. Dne 23. septembra je prišlo v newyorški pristan iz Evrope 11.000 Amerikancev na enajstih ladjah, ali največ v enem dnevu tekoma tega leta.

NOVI GLAVNI ODBOR I. P. Z. SLOGA

Konvencija trajala teden dni

Sedma redna konvencija Jugoslovanske podporne zveze "Sloga" je bila zaključena v soboto 21. sept. popoldne. Zborovala je teden dni. Štela je 36 delegatov in 8 članov glavnega odbora.

Debate so bile obširne, bodisi glede pravil, raznih podpor, glasila itd. Glasilo ostane "Obzor", ki navaja, da mu je konvencija dala sledeče pogoje: "Glasilo naj na uradni strani priobča vse stvari, ki služijo jačanju bratstva in sloge med članstvom organizacije ter njenemu gospodarskemu in kulturnemu napredku. Izobražuje naj tudi članstvo znanstveno politično, izključni pa naj se iz njega vsaka strankarska politika." Rado Stant, urednik in izdajatelj "Obzora", je dejal delegaciji, da so ti pogoji zanj ne samo sprejemljivi, pač pa so mu celo dobrodošli. Ker so v skladu z njegovimi načeli. Pojasnjeval je tudi zadevo glede unijskega znaka — čemu ga "Obzor" nima in kaj so vzroki, da ga ne dobi. Konvencija se je glasom "Obzora" zadovoljila s pojasnilom.

Pet članov glavnega odbora je bilo ponovno izvoljenih, namreč Victor Petek za predsednika, John Lenko za glavnega tajnika (brez opozicije), Anthony Jeraz za blagajnika, Fr. Poličnik za zapisničarja in John Ermene za predsednika nadzornega odbora. Novi so, Anton Demšar, podpredsednik; John Čamerik in Frank Ermene, člana nadzornega odbora; Fr. Sepič predsednik, in John Kopušar ter Tom Petek, člana porotnega odbora. Glavni zdravnik je rojak dr. John Stefanec. V tiskovnem odseku so John Lenko, Frank Novak in J. Zorman.

Plače so: Predsednik \$100 na leto; podpredsednik \$15 na leto; tajnik \$100 na mesec; pomožni tajnik-zapisnikar \$50 na mesec; blagajnik \$150 na leto. Ostali člani odbora imajo od \$15 do \$25 na leto. Dnevnice za odbornike, kadar so po poslih organizacije izven mesta, kjer je sedež jednote, so \$8. Prihodnja konvencija bo v Milwaukeeju.

Duh te konvencije je bil konservativnejši kot običajno, dasi je štela procentualno mnogo zavodnih članov. Dne 18. sept. popoldne so imeli delegatje izlet in zvečer banket, na katerem so bili govori taki in taki, kot je že običaj na naših konvencijah. John Ermene je bil predsednik omizja. Govorili so, sheboyganski župan Shulke, urednik dnevnika Sheboygan Press, Pral od sheboyganske trgovske komore, sodnik Meyer, zdravnik dr. Knauf, gl. predsednik Viktor Petek, Etbil Kristan, urednik "Obzora" Stant, dr. Stefanec, delegat Zajc, Uršič in več drugih. Eaim so udeleženci ploskali iz prijaznosti, drugim, ker so jim govore odobraval. Med slednjimi sta bila vsakakor predsednik JPZS, Petek in E. Kristan. Banovec je zapel nekaj pesmi. Po tem sporedu je sledila prosta zabava, na kateri so bile konvencije pozabljene v prijateljskih razgovorih in ple-

Duce in papež v kregu in prijateljstvu.

Kreg med Mussolinijem in papežem, o katerem piše čenapisje danes, ter o prijateljstvu, ki ga skleneta jutri, postaja za misleči svet komedija, in bil bi že čas, da reporterji nehajo služiti njuni politiki slepomišenja. Eno poročilo iz Rima, datirano 20. sept., pravi, da se to pot premier Mussolini in sveti oče gotovo pobotata, da ne bo med njima nič več spornih besed. O čem se pravzaprav kregata? Saj sta vendar rešila "rimsko vprašanje", papež ima svojo državo, veronauk je obvezen predmet v šolah, vera je gospodarica nad zakonom, in v sodnih dvoranah ima tudi črkev svojo besedo. Kreg med njima je torej samo še za glorio, kdo izmed njiju se bo boljše svetil za čast in slavo velike in slavne katoliške Italije.

Angleška delavska stranka ne bo več "socialistična"

Kapitalistično časopisje poroča o devetindvajsetem kongresu angleške delavske stranke, ki je bil odprt v Brightonu 30. sept., katerega naloga je "iztrebiti zadnje znake radikalizma" in pa vse, kar ima ime "socializem".

Glede "radikalizma" je stvar ta, da so angleške unije po zelo neugodnih skušnjah nehale ljubinkati z vodilnimi politiki komunistične internacionale še pred dvema leti, le da se to ni moglo storiti na mah. V tem oziru so se nekatere angleške unije mnogo razlikovale od onih v kontinentalni Evropi, katere so trdile, da komunistom ni za solidarnost obeh skupin, nego za "vrtanje" in razdvajanje vsega, kar ni njihovo. To so spoznali v Angliji pozneje kakor drugod, zato tudi takovani "radikalizem" pozneje odpravljajo.

Glede imena "socializem": Delavska stranka v Angliji se oficijelno imenuje DELAVSKA, program pa ima socialističen in pripada delavski-socialistični internacionalni, kakor ameriška, nemška, avstrijska in druge socialistične stranke. Taktiko menja kakor zahtevajo razmere v interesu delavstva, ker hoče čimprej dobiti večjo in vladati v vseh ozirih tako kakor ji določa njen program.

VERONAUK V ITALIJANSKIH ŠOLAH.

V italijanskih državnih šolah (v vseh razen na vseučiliščih) se počutje učence o veri eno uro na teden. Ta sprememba je posledica prijateljskega sporazuma med sveto stolico in fašistično vlado.

Mesto Sheboygan je v počast konvenciji dalo okraske na svečtilke nlic in napravilo je tudi slavolok z običajnim "Welleome". Preecjanja predkonvencija napetost med nekaterimi duhovji je po zaključku zborovanja polegla in izgleda, da bo JPZS do prihodnje konvencije zopet složna. Glede združevalne akcije je konvencija sprejela resolucije, s katero se izreka za sodelovanje z drugimi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami na federativni bazi.

MORRIS HILLQUIT OB SVOJI SESTDESETLETNICI

Aktiven v socialističnem gibanju nad 40 let

Na prošli seji eksekutive je bil namesto pokojnega Bergerja izvoljen za predsednika socialistične stranke Morris Hillquit.

Nilice ni toliko vplival na razvoj ameriške socialistične stranke, kakor Morris Hillquit. V socialističnem gibanju je od rane mladosti. On ni bil v politiki še nikoli nič drugega kakor socialist. Hillquit je priznan voditelj ameriške socialistične stranke, dasi njegovo ime ni vedno v ospredju. Določal ji je taktiko, in tudi njeno sodelovanje v La Follettovi kampanji l. 1924 je bilo v glavnem njegovo delo.

Morris Hillquit je eden najboljših socialističnih teoretikov in je tudi najboljši ameriški poznavalec političnih in ekonomskih razmer ter delavskega gibanja vseh struj v Evropi. Rojen je bil 1. avgusta 1869 v Rigi, ki je bila takrat ruska posest. Sedaj jo ima republika Latvija. Njegov oče je bil učitelj. Mladi Hillquit je dobil osnovno vzgojo doma, nato v ljudski šoli in potem v gimnaziji v Rigi. V Ameriko je prišel l. 1886. Naselil se je v New Yorku med svojimi rojaki židi in se takoj lotil socialistične agitacije. Preživljal se je z delom v oblačilnih delavnicah s plačo nekaj dolarjev na teden, ob enem pa sodeloval pri socialističnem tedniku Arbeiter Zeitung, iz katerega je pozneje nastal dnevnik Forward, ki je največji delavski dnevnik v Ameriki s četrťmilijonsko cirkulacijo.

Mladi Hillquit je šival obleke 12 in več ur na dan, a dobil je še vseeno čas za sodelovanje pri listu, za seje in delo v odborih. Ne le to, nego se je naglo učil angleščine ter šel končno na newyorško univerzo študirat pravo. Graduiral je l. 1893 in postal eden najodličnejših ameriških odvčnikov. Večinoma je branil unije ter odbornike unij pred tožbami na sodiščih. Tudi sedaj služi kot odvetnik največ raznim delavskim organizacijam, predvsem v njihovem oblačilne industrije.

Hillquitov sloves v stranki je naglo rasel. Že l. 1898 je postal delavski pokret raznih struj pozoren nanj tudi izven New Yorka. V tedanjih razkolih in frakcijskih bojih socialistične delavske stranke je Hillquit deloval za združenje ene frakcije te stranke s socialno demokratično ekupino, kar to sta vodila Debs in Berger. Na strankinih zborjih je bil on eden prvih debatorjev, vedno objektivno, prepričeval s svojimi argumenti. Ta Hillquit je postal znač kot bojevnik, žurnalist, so-

cialistični teoretik, govornik, odvetnik in graditelj unij. Dvakrat se je s prenapornim delom toliko izčrpal, da je moral prestat z

aktivnostmi več mesecev. Ob ujetovi šestdesetletnici je dobil stotine čestitk iz vseh krajev Amerike in raznih delov v Evropi ter drugje.

Na prošli seji aksekutive meseca septembra to levo je bil izvoljen za predsednika socialistične stranke namesto pokojnega V. L. Bergerja. Eksekutiva je s tem poverila važno mesto možu, ki je bil in je eden prvih v strankinem vodstvu. Bil je njen vredni predstavnik na mnogih mednarodnih zborovanjih, konferencah, konvencijah in pred raznimi komisijami.

Z drugimi njegovimi prijatelji in sodrugmi mu želimo, da bi ostal zdrav še mnogo let ter deloval za socializem, v prid katerega je aktiven nad štirideset let svojega življenja.

Sovjetska Rusija za izpopolnjevanje svoje industrije

Med šest in pol milijarde za nove tovarne, elektrarne itd., bo porabila sovjetska Unija v bodočem fiskalnem letu.

Industrializacija Rusije ne napreduje tako naglo kakor vlada in sovjetski ekonomski svet želi, toda vendar napreduje. V povojnih letih, ko je bila dežela ovita v civilno vojno in kaotična vstled socialnega preobrata, je industrija nazadovala, ko hitro pa se je v Rusijo naselil mir, je vlada posvetila svojo glavno pozornost ekonomski rekonstrukciji. Mnenja o gospodarskem stanju današnje Rusije so različna. Eni člani raznih mesečanskih komisij, ki obiskujejo Rusijo, so vzhičeni nad njenim napredkom, drugi zopet dajejo prednost najtemnejšim stranem.

Dejstvo je, da Rusija ekonomsko napreduje, kajti brez tega bi bila njena revolucija izgubljena. V fiskalnem letu, ki je pričelo 1. oktobra, bo sovjetska Rusija glasom svojega proračuna potrosila za gradnjo novih tovarn, elektrarn, hiš, šol, velikih kooperativnih kmetij itd. \$6.500.000.000.

"Proletarec" je list, ki zasluži da ga panno čitate. Korist od tega imajo čitatelji. Preberite vsako številko "Proletarca".

Ali ste že poslali naročnino?

Obnovite jo, ako hočete list redno prejemati.

SVETOZAR BANOVEC

tenorist ljubljanske opere

KONCERT

Narodne pesmi in arije iz oper

CHICAGO, ILL.

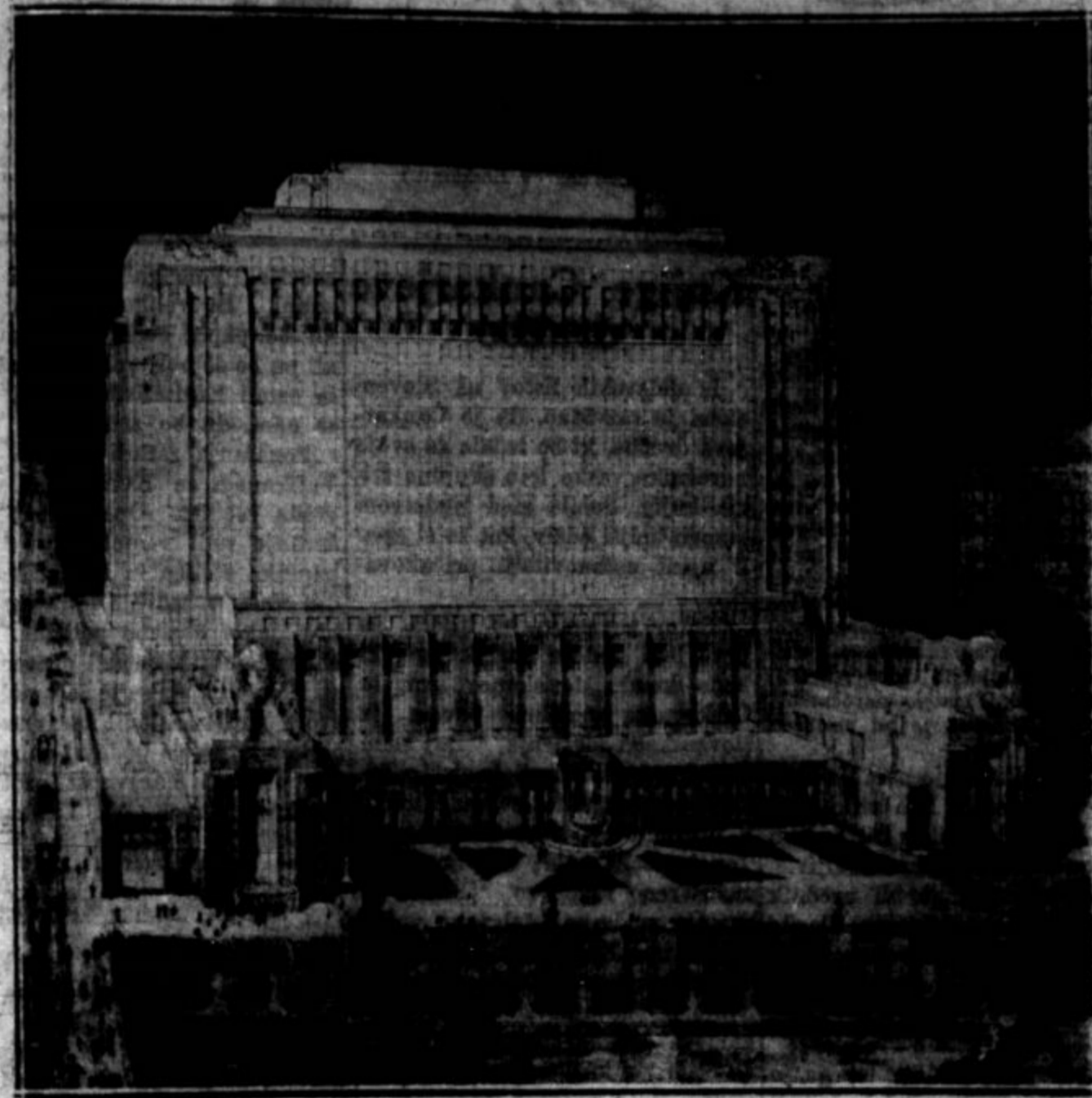
V nedeljo 6. okt. v dvorani Sokol Pilsen, 1814 South Ashland Avenue, (blizu W. 18th St.)

Začetek ob 3. pop.

Vstopnina \$1.00

(Čitajte program v dopisu na 5. strani)

ZGRADBA DNEVNIKA "DAILY NEWS" V CHICAGU

Dnevnik "Daily News" v Chicagu, čigar imovina znaša milijone, je v tem letu otvoril svoje urade in tiskarno v svojem novem poslopiju na W. Madison in Canal St., poleg kolodvora North Western. Ima šestindvajset nadstropij. Deloma se to poslopje dviga nad železniškimi progami, ki vodijo na Union kolodvor. "Daily News" zaposluje v tej zgradbi nad dva tisoč oseb — tiskarjev, urednikov, klerikov, reporterjev itd. Izhaja dnevno v nad 400.000 izvodih v obsegu do 80 strani velikega časniškega formata. "Daily News" se v politiki šteje med neodvisne republikanske liste. Izplačuje se in dela dobiček z oglasi, ki mu donosajo milijone dohodkov na leto.

DOPISI

ZANIMIVO PREDAVANJE JOŠKO OVNA.

Chicago, Ill. — V petek 27. sept. zvečer je v dvorani SNPJ, po seji kluba št. 1 predaval s. Joško Oven o svojih vtisih s potovanja po Italiji in Jugoslaviji. Na kratko je podal tudi nekaj slike o Švici in Avstriji. Joško Oven je mojster v pripovedovanju in prisotni so po predavanju izražali željo, da bi ga radi še večkrat slišali.

Predmet prihodnjega predavanja sporočimo v kratkem.

V nedeljo 27. oktobra vprizori klubov dramski odsek tragedijo "Mrak". Sodeloval bo tudi pevski zbor "Sava". Na klubovi seji je bilo prisotnim priporočano, da pridejo na koncert S. Banovca v nedeljo 6. oktobra in da ga priporočijo tudi drugim. — P. O.

NE POZABITE NA KLUBOVO SEJO.

Barboston, O. — Sodruga in sodruginja kluba št. 232 JSZ. vabimo, da se udeležijo prihodnje seje 13. oktobra. Če hočemo biti tudi v Barbostonu aktivni, dajmo točno prihajati na sejo, in to vsi. Na klubovi prošli seji se je tudi razpravljalo o darilih posetnikom seji. Zamislamo se na vas, kot zavedne delavce, da boste prišli na prihodnjo sejo in privedli tudi prijatelje. — Zapisnikar.

V SOBOTO 5. OKTOBRA "PIO-NIRJEV" PLES.

Chicago, Ill. — Prva slovenska plesna zabava v dvorani SNPJ to jesen bo v soboto 5. oktobra v dvorani SNPJ, na So. Lawndale Ave. V gornji dvorani bo igral orkester "Nine Original Harmony Kings", v spodnji pa bo igral iz meha valčke in druge plesne komade harmonikar. Bo lušno povsod. Kdor se ne bo hotel ravnati po takih orkestru zgoraj, si bo našel godbo po želji spodaj. Drnstvo "Pioneer", ki je

največje angleško poslujoče društvo v SNPJ in največje izmed vseh društev te jednote v Chicagu, se bo potrudilo, da bo to velika priredba, kakor so bile vse druge, ki so imele njegovo označbo.

Kar se tiče potrebe, bo O. K. zabava pa sveda tudi — za mladino in starse. Vstopnice so 50c v predprodaji in 75c pri blagajni. Izplača se vam, da si jih nabavite v predprodaji. — R. N.

TAJNOSTI IZZA KONVENCIJE S. N. P. J.

Collinwood, O. — IV prošlih par številkah sem na kratko poročal o poizkuhih podkupovanja na prošli konvenciji SNPJ. Odgovori na sledeča vprašanja bodo v Prosveti in Proletarcu, predvsem v glasilu, ker mu dajem prednost.

Stvar bi bila kmalu končana, če se bi Mr. X sam odzval, toda on molči.

Vprašanja so: Čemu je prišel na konvencijo, in kaj je hotel na nji? (On namreč ni bil delegat.)

Ali je zasledoval kake posebne interese? Ali morda zase in še koga?

Čemu je želel, da zmaga gotova skupina, posebno v gospodarskem odboru?

Čemu je toliko zasledoval gotove delegate in jih nagovarjal, da naj volijo tako in tako?

Kadar pride kdo na konvencijo iz drugega kraja in agitira tako navdušeno kakor je agitiral Mr. X, mora pač imeti vzroke, katerih si javno ne upa navesti, in morda niti tajno ne. "What is your price?" Tako vprašujejo ljudje, ki zasledujejo personalne koristi. Kupujejo prepričanja, kdor jih ima naprodaj, da koristijo nekemu drugemu kot organizaciji.

Čemu je nalogu agitatorja za gotovo skupino na konvenciji dobil tip kakor je Mr. X?

Ko sem odločno odklanjal njegovo pritisk, da naj sprejemem kandidature za podpredsednika, se tišali v me tako zelo, da so mi postali strahovi nadležni. Npr. dvorani Sokol Havliček ob pri-

liki plesne zabave. Mr. S. in Mr. R. se gotovo še spominjata, kako zelo sta se trudila, da bi me pridobila za sprejem. Moral sem za pustiti dvorano, ker bi drugače ne imel mira.

Na konvenciji sem bil delegat. Nisem bil član nobene stranke. Hotel sem, da bom častna zastopnik društva "Strugglers", in zato sem odklanjal vsake zveze, ki ne bi služile temu namenu.

Več prihodnjije. Liste pa, ki bi le tej zadevi imeli kake komentarje prosim, da mi pošljete izreke.

Johnnie Lokar, Jr.

VBEGA JE KRIV "PROLETARREC".

Z agitacije po Chicagu.

Na agitaciji čuje človek to in ono. Ljudje filozofirajo, kritizirajo in hvalijo. V soboto 14. sept., ko sem imel nekaj časa za agitacijo, sem se znova prepričal, da se socialističnemu listu in organizaciji pripisuje silni vpliv in moč.

Med drugimi sem posetil znamenito fotografijo Math Arbanasa na W. 18th St., ter ga opozoril na potekli naročini. Njegovo hitro priporočilo Slovincem. Slika je tudi prošle konvencije SNPJ. Ako že rabite fotografija, je prav tako dobro, ako vam postreže rojak namesto tuje. Glavno za vas je, da vam rojak Slovinci ali brat Hrvat izvrši enako dobro delo, ob enem podpirate rojaka, in on v povračilo lahko na en ali drugi način podpira naše ustanove, liste in organizacije. Pri dotičnem sem izvedel, da dobi premalo odnosa od nas in tako naprej in vsled tega bo Proletarrec pustil. Nekaj izgovorov sveda mora biti. Sveda, navadno je po novih.

V tem pomenku sem uvidel, da se tudi med drugače poučenimi ljudmi čudno mešajo pojmi o delavskem listu. Zato, ker človek ni dobil tega ali onega naročila, se ne bi smel jeziti nad listom ali njegovo upravo, katera ni imela pri dotičnem poslu ne vpliva, ne opravka.

Ako človek dela, ali če mu gre slabo, ali če dela za malo plačo,

ali če ne dobi naročil, pa se bo razjezil nad Proletarčevimi uradniki. Nimam dela v svoji obrti, pa zahtevam, da ga bi mi oni preskrbeli. Potemtakem smo vsi, ki smo naročeni na "Proletarce", upravičeni do takih privilegijev, če ne, pa odgovorimo list! Če pa nas hoče ohraniti med naročniki, naj prestane biti socialistično glasilo in se spremeni v oglaševalca za službe, njegovim uradniki pa naj edino skrbijo, kako bodo ustregli drugim ljudem, svoje delo pa lahko zgnemarijo. Upravnik naj se predvsem briga z dokazovanjem, da ne dela nikomur zaprek, v trgovini ali obrti, in če prizadeva ne dobe zaključnih naročil kolikor mogoče nalo, da to ni njegova krivda.

Ampak eden mora biti kriv, torej čemu ne socialističen list? Ako si vso mogoče se strojno prodajeje odslovljen, ali če ti dajo dopust za stalno zato, ker se ti šteje v pregrešek, da živiš več kot 40 let, ako je bila stvarka rudarjev izredno dolgotrajna in poleg se neuspešna, če je Lewis še vedno na površju, ali ker ni izvoljen Smith, da bi lahko pili dobro pivo, ali zato, ker je diktatura v Jugoslavije, ker kajzerjeve čete niso primaršale v Ameriko, ker ima Italija fašizem, ker primorski Slovinci niso pod diktaturo Jugoslavije, ali če se kje kaka "pečlarna" la ne omoži, in ker v Rusiji še ni komunizma, ker militarizem še ni odpravljen, in ker je v jeseni navadno deževno. — prav vsega je kriv "Proletarrec" in mene prav veseli, da agitiram za tako mogočen list. Ne samo omenjenega, nego tudi tega je kriv Proletarrec, da so nastali razdori, da imamo mnogo strank, da nastajajo na konvencijah bloki, njegova glavna krivda pa je, da se izhaja.

Agitator zaide med vse vrste ljudi, in med njimi se ne manjka takih, ki mu ngovarjajo s prejšnjimi "argumenti". Sestaj sem se z rojakom, ki ne more priskrbiti blokstva tudi ako bi hotel. Proletarrec šta, kadar ga dobi za darilo. Je silno proti politiki, ali podpira kolikor more blokovo politiko. "Proletarrec" bi se bil, če ne bi "bil". Pravi, da je to list, ki dela sumprepir, delavskih listov je pa vse polno, (če niso za "prepir"). On hodi sredi pot, je malo tukaj, malo tam, več tam kakor tukaj. Tolži pa si vost, da gre po "eredni poti". Te pa v tem slučaju ni. Ali si z onimi, ki so za odpravo dandane urečne in se v ta namen otvorjeno bora, ali pa podpiraj tiste, ki na en ali drug način služijo sistemu izkoriščanja in zavajanja. Kdor bega po stranskih, išče samega sebe in izgublja svoj čas za nekoristno in nepotrebnost.

Tako je, prijatelj A. U. Dobri Slovinci, ki ima precejšnjo poštino, in vidiš, da bi mu zelo koristilo, če bi postal čitatelj Proletarrec. Prav tega pa se boje zle senice, pa ga odgovarjajo, naj bo le "stran" in ga vabijo v svojo družbo, v kateri se ne more nanesti nič dobrega.

(Konec prihodnjije.)

SENVALA

Prijetna dolžnost me veže, da izrečem vsem dragim rojakom in rojakinjam v Milwaukee, Wis., Sheboygan, Wis. in v Waukeganu, Ill., ki so v tako obilnem številu posetili koncerte 8., 15. in 22. septembra ter z obnavljanja vrednim zanimanjem in pažljivostjo sledili izvajanju.

Predvsem se zahvaljujem vsem članstvu slov. pev. družstev v Milwaukee in vsem ostalim posameznikom, ki so s svojo nesopisno požrtvovalnostjo pripomogli k izvirnemu uspehu koncerta v Milwaukee, nadalje Slov. pev. društvom "Zaria" in "Danica" hvalokatu Mr. Glyceku, avstrijsarjema Mr. Sabanu in Mr. Dobni-

ku za poklonjene prekrasne šopke.

Najlepšo zahvalo moram izreči tudi društvom J. P. Z. "Sloga" št. 4 in 10 v Sheboyganu ter vsem posameznim požrtvovalnim rojakom, ki so s svojim delovanjem uspešno pripomogli k prav lepemu uspehu koncerta v Sheboyganu ter se iskreno zahvalim navedenima društvoma za prekrasno cvetje.

Zahvaljujem se nadalje tudi celokupnemu odboru Slov. Nar. Doma v Waukeganu, ki je s svojim požrtvovalnim delom poskrbel za prav lep uspeh koncerta in Dram. odseku S. N. D. istotam za poklonjen šopek.

V trajnem spominu pa mi bo ostala lepa gosta delegacija J. P. Z. "Sloga", ki mi je poklonila v dar krasno odlikovanje — sliko s podpisani vseh delegatov, savzožih ob priliki njene konvencije v Sheboyganu!

Vsna navedenim še enkrat najlepša hvala!

Banovec S. Svetozar,

operni in koncertni pevec.

O PREDSTAVI DRAME "INOČE"

Dramski zbor "Iskra" iz Detroita je s sodelovanjem čikaškega dramskega zbora "Nada" pod avspicijoj Jugoslavenskega Prosvetnega Udruženja vprizori v nedeljo 29. sept. v Narodni dvorani v Chicagu Jose Ivakičevu dramo "Inoče" v treh dejanjih.

Igralci so spali svoje vloge dobro in tudi igrali so dobro. Tam, kjer je bilo v igri je avdiencialno zanimivo.

Udeležba je bila prihična, a za kakih dve sto ljudi bi se še do bil prostor. Reditelji bi lahko posvarili tiste, ki so prišli na predstavo z otroci, da dvorana ni otroške zabavišče v čast, ko se igralci na odru trudijo dati občinstvu čimboljše sliko dogodilja, kakor so napisani v drami. Nepotreben šum moti igralce in tiste, ki pridejo na predstavo radi predstave in se zadržijo, kakor če grede v "down town theater". — X.

Sodrugom v Clevelandu.

Sejo kluba št. 27 JSZ. se vrta vrh pred petih ur 7:30 ure in vseh naših sodrugov in sodruginj v klubovih prostorih v Slov. narod. domu. Sodrugji, prihajajte redno na sejo in pridobivajte novih članov, da bi mogli napraviti čim več našega socialističnega vpliva in v boji za našo pravico.

"REG. IZ TEME" je knjiga, ki jo je napisal in izdal na vsa. Vsebuje dele, najbolj zanimive in zanimive. Naročite jo.

KLADENKI - MOZJE! Oglejte po vaših mestih! M I vam izdelamo oblačila ali majhno, da vam bo pristojah kakor rokavice na rahi. CENA VOLNA JAKO \$25.00 Naročite si oblačila ali majhno pri nas! Delo jamčeno John Mocnik 6517 St. Clair Avenue CLEVELAND, OHIO

POŠILJITE DENAR POTOM BRZOJAVAJ! MILLARD STATE BANK 3643-3645 W. 26th St., at Millard Avenue, Chicago, Ill.

pošilja denar v Jugoslavijo brezjavno brez posebnih stroškov za krojev, bodisi v dinarskih ali v dinarskih nakazilih. Poslana vrsta bo izplačana na poštenu uradu v 3. do 5. dne, in to brez odbitka. Mi smo potrosili mnogo časa in denarja, da smo uvedli ta izredni način pošiljanja denarja popolnoma v vašo korist. Poslužite se ga, in nikoli več ne boste na drugi način pošiljali svojega denarja v stari kraj. Naše brezjavne cene so običajno nižje od poštne cene, bodisi katerokoli druge banko. Za pošiljanje večjih vsot vprašajte za naše posebne cene. URADNE URE: V nedeljah in sobotah od 9. zjutraj do 5. zvečer; v torekih v petek od 9. zjutraj do 5. popoldne; v sobotah od 9. zjutraj do 3. popoldne.

NAŠ NASVET. Ako veste za list, ki prinaša boljše gradivo kakor "Proletarrec", ga naročite. Pristopajte k SLOVENSKI NARODNI POKLONNI JEDNOTI. Naročite si dnevnik "PROSVETA" Stane za celo leto \$6.00, pol leta \$3.00. Ustanovljajte nova društva. Dnes članov (ic) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je: 2657 S. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILL.

"The Milwaukee Leader" Največji ameriški socialistični dnevnik. Naročnina: \$6 na leto, \$3 za pol leta, \$1.50 za tri mesece. Naslov: 528 Jeneau Ave. MILWAUKEE, WIS.

FRANK MIVSEK Coal, Coke and Wood.—Gravel. WAUKEGAN, ILL. Phone 2726

FENCL'S RESTAVRACIJA IN KAVARNA 2609 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tel. Crawford 1382

ROYAL BAKERY SLOVENSKA UNIJSKA PEKARNA ANTON F. ŽAGAR, lastnik. 1724 S. Sheridan Rd., No. Chicago, Ill. Gospodinj, zahtevajte v trgovinah kruh iz naše pekarnice.

SLOVENCEM PRIPOROČAMO LAVARNA MERKUR 3551 W. 26th St., CHICAGO, ILL. (V bližini urada SNPJ in Proletarca.) FINA KUHNJA IN POSTREŽBA. KARL GLASER, lastnik.

VINO ARBANAS 1329 W. 19th St., Chicago, Ill. Telefon Canal 4346 SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA CVETLIC. Sveže cvetlice za pivo, stado, pogrebe itd.

Če hočete dobre, trpežne harmonike, se obrnite name. John Mikuš 6607 Edna Ave., CLEVELAND, O.

Dr. Andrew Furlan ZOBODRAVNIK vogal Crawford and Ogden Ave. (Ogden Bank Bldg.) Uradne ure: Od 9. do 12. dop., od 1. do 5. popoldne ig od 6. do 9. zvečer. Ob sredah od 9. do 12. dop., in od 6. do 9. zvečer. Tel. Crawford 2893. Tel. na domu Rockwell 2816.

ALI HADITE PERJE ZA BLAZINE? Piliče po vsaki stvari vsakomur pošljemo ZA-STONJ. Imamo tudi že zgotovljene blazine. Za popolno zadovoljstvo jamčimo. ALBERT STETZ FEATHER CO. 136 Pacific St., Pacific, N. J.

ANTON ZORNIK HERMINIE, IN. Trgovina z mešanim blagom. Peči in pralni stroji naša posebnost. Tel. Irwin 2102-R 2.

"NEW LEADER" angleški socialistični tednik. Izhaja v New Yorku. Naročnina \$2 na leto, \$1 na pol leta. Najboljše urejevanje angleški socialistični list v Ameriki. Mnogo slovenskih delavcev ga čita. Naročite si ga tudi vi. Naročnino zanj sprejema "Proletarrec".

MARTIN BARETINOVIC POGREBNI ZAVOD 324 Broad Street Tel. 1475 JOHNSTOWN, Pa.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK ZDRAVNIK IN KIRURC. Urad, 3724 West 26th St. Stan 2225 So. Ridgeway Ave., Chicago, Ill. Tel. na domu Crawford 8410. v uradu Crawford 2212-2213. Uradnje od 2. do 4. pop., in 6. do 8. zvečer javnim srede in nedelje.

DR. OTIS H. WALTER ZDRAVNIK I KIRURC 4002 W. 26th St., CHICAGO, ILL. V uradu od 2. do 4. popoldne in od 6. do 7:30 zvečer. TEL.: LAWDALE 4872. V FRANCES WILLARD BOLNIŠNICA od 9. do 10. dopolden ob torkih, četrtkih in sobotah.

Victor Navinshek 331 Grove Street, CONEMAUGH, PA.

Trgovina društvenih potrebščin kot regali, prekornarnic, znakov, kap, uniform, itd. Svilene zastave, slovenske, hrvaške in ameriške. Zaloge godbenih instrumentov ter finih COLUMBIA GRAFONOL od \$30 do \$250 in slovenskih ter hrvaških rekordov. Moje geslo je: Zmerne cene in točna postrežba. Pišite po moj voliti krak. Naročila pošiljam v vse kraje Zdravstvenih držav. Za obilna naročila se topla priporočam.

Ne misli da mnogo veš, pač pa, da hočeš voditi več.

Joško Owen: Za Solncem

(Nadaljevanje.)

V samostanu so sedaj nastajali vojaki. Zatem sva si ogledala cerkev vseh svetnikov (Ognissanti). Lepa cerkev, originalno sezidana leta 1239, restorirana v 16. stoletju. Ima stare še pred Giotto-ve freske in pa slike od znamenitih florentinskih slikarjev.

Santa Croce je največja frančiškanska cerkev v Florenci. L. 1294 so ji položili temeljni kamen in sto let zatem je bila gotova. Arnolfo di Cambio ji je bil arhitekt.

Takrat je bila velika doba za zidanje in umetnost v Florenci. V tem času so sezidali: Santa Maria del Fiore (Dom); Santa Maria Uovella, San Lorenzo, San Spirito, Palazzo Vecchio, Ponte Vecchio in San Michele.

Cerkev ima 28 kapel, postavljenih od različnih bogatih Florentincev. Kot v Santa Maria Novella, je tu nakopičenih umotvorov, slik, kipov, križev, grobov, altarjev itd.

Kajpada, vse slike so nabožne in po tedanji navadi reprezentirajo gotove ljudi, posebno tiste, ki so slikarje plačali.

Santa Croce je tudi nekak Pantheon. Tu so pokopani Michelangelo, Machiavelli, Galileo, Alfieri itd.

Veličanstvo gradbene umetnosti.

Potem katedrala Santa Maria del Fiore—Dom—stolnica florentinska. Krasna cerkev, kateri je enaka mogoče samo katedrala v Pisi, zidana iz barvanega marmorja, z velikansko kupolo. Začel jo je graditi l. 1296 Arnolfo di Cambio, kateremu so dali nalogo sezidati največjo, najkrasnejšo in najmogočnejšo stavbo, kar si jih more človek zamisliti in ustvariti človeško delo. Po njegovi smrti l. 1301 je nadaljeval z gradnjo Giotto, po smrti Giotta l. 1336 pa Andrea Pisano. Dever let popozneje je ta umrl, in delo je šlo naprej pod vodstvom Francesco Talentija. L. 1417 je bil sestavljen poseben odbor arhitektov in inženirjev, ki je imel nalogo študirati načrte, kako napraviti največjo kupolo. Razpisana je bila tekma, v kateri je zmagal veliki umetnik Filippo Brunelleschi. Konstrukcija tega doma je vzela 14 let. Cerkev je končno bila dograjena l. 1436. Njen obseg pokriva 84.000 kv. čevljev. Je 555 čevljev dolga in 340 široka. Višina doma (kupole) je 350 čevljev. Ko je več kot sto let potem Michelangelo gradil cerkev Sv. Petra v Rimu, so mu namignili, da lahko nadkriži to cerkev; odgovoril je: "večje bom naredil, ali ne lepše".

Njena notranjost je čudovito lepa, okrašena z največjimi deli, kar jih je premogla Florenca umetnosti.

Ko sem korakal po krasnem marmornatem tlaku in ogledoval velikost in obsežnost notranjosti, so mi prišle na misel scene, ki so se dogodile v tej zgodovinski cerkvi. Tu je bil 26. aprila l. 1478 zaboden med mašo Giuliano Medici po načrtu papeža Siksta IV. Tu je imel svoje govore fanatični menih Savonarola, dokler ni bil obešen in potem sežgan na trgu pred Palazzo Vecchio.

Čuden pojav, ta Savonarola. Fanatik, ali skropulozno pošten-bela vrana med korumpirano duhovščino—grmi proti umetnosti, proti razkošju in proti plestvu. Brilljanten orator, ki bi se bil, ako bi hotel delati kakor drugi, dvignil na čast škofa in kardinala, ostane berač. Sežiga knjige in slike, ako niso nabožne, in končno umre sam na gmadi l. 1498.

Tu je velika Michelinova slika: Dante razlaga Divino comedio. Potem nad zakristijo dva terakota reliefa od Luca della Robbia: Vstajenje Krista in vnebovohod (l. 1443). Potem kip Bracciolini od Donatella. Polaganje v grob od Michelangela. Itd.

"Pevajoči galeriji."

V malem muzeju poleg katedrala je po imenu "Opera dell duomo" še nahajata dva umotvora, ki sta bila preje v katedrali — "Peva-

joči galeriji" od Donatello (1433) in Luca della Robbia. Preje so se nahajale pri orgljah v srednjem delu cerkve. L. 1688 so jih odstranili in nadomestili z drugimi. Pač navaden vandalizem.

Oboje, Donatellove kot Robbi-jeve pevoče galerije so svetovno znane. Posebno grupe zadnjega so čudovito lepo izražene. Obrazi pojočih otrok kar žare mladosti in navdušenja.

Luca della Robbia (1399-1482) je bil izučben zlatar, ali se je posvetil kiparstvu ter je dolgo časa specializiral v bronu in marmorju. Toda v tem ni njegov svetovni sloves. Kar svet danes občuduje, so njegovi reliefi iz terakote (terra-cotta), neke vrste steklena gлина na način majolke. Ni bila sicer to njegova iznajdba—izdelovalo se je to že stoletja pred njim, ali on je to umetnost izpopolnil in jo rabil v veliki formi, kar je bilo preje nemogoče. To skrivnost je zapustil svojemu nečaku Andreju in ta pa svojim sinovom. Z njimi je tudi formula izgubila. Florenca je polna njegovih del. Obrazi njegovih mardon in posebno otrok so neprekosljivi.

Drugi veliki Florentinec je Donatello (1383-1466). Imenujejo ga največjega florentinskega kiparja pred Michelangelom. Silno plodovit mojster distance ni nikdar zavrnil še fako skromnega dela.

Krstilnica sv. Janeza.

Predno končam s katedralo, ne smem pozabiti krstilnice (cerkev sv. Janeza) in pa stolpa (Campanile). Kdo je sezidal to ogromno krstilnico, se ne ve. Trdi se, da je bil to nekoč rimski tempelj, posvečen marsu. Drugi zopet trdijo, da je bila zgrajena med sedmim in osim stoletjem. Začetkom 12. stoletja so jo popravili. Dante je bil tu krščen l. 1265. Krasna stavba, vsa iz marmorja zunaj in znotraj, z ogromnimi kolonami iz belega in barvanega marmorja. Najlepša pa so njena bronasta vrata.

Krstilnica ima troje vhodov. Dvoje vrat je od Lorenzo Ghiberti, ene pa od Andrea Pisano (1336).

L. 1401 so florentinski mestni očetje skupaj z obrtnim odborom razpisali veliko tekmo za izdelavo vrat krstilnice. Vsi umetniki Italije so bili povabljeni, da se je udeležijo. Leto pozneje je poseben izvoljen odbor strokovnjakov pregledoval načrte. Določili so, da sta Ghibertijeva in Brunelleshi-jeva vzorca najboljša, niso se pa mogli zediniti, kateri teh dveh je boljši od drugega. Končno je Brunelleshi sam izstopil iz tekme. Ghiberti je delal na teh vratih od l. 1403 do 1424, torej enaindvajset let. L. 1424 je dobil naročilo za druga vrata, ki so glavni vhod. Na njih je delal od leta 1425 do 1452 — sedemindvajset let. Michelangelo jih je imenoval "Nebeška vrata". Pred njimi so vedno grupe ljudi, večinoma turisti. Tudi jaz sem se precej časa ustavljal pred njimi. "Kakšno delo!" moram nehotе vklekniti. Ko gledaš te fine reliefe, ki zro nate z vrat, si misliš: sedemindvajset let... toda je nesmrtno.

Campanile je začel zidati Giotto, dodal ga je Talenti l. 1387. Visok 276 čevljev, je ves iz belega in barvanega marmorja. Florentinci so silno ponosni nanj—in nihče se jim ne čudi raditega.

Še je cerkva, npr. San Lorenzo, katero je okrasil nesmrtni Michelangelo, ali naj jih bo dovolj za to mesto, da ne boste mislili, da sem bil samo v cerkvah.

Preidemo v galerije.

Palazza Vecchio.

Prvo, kar sem si ogledal, je bila Palazza Vecchio (stara palača). Sezidal jo je l. 1208 Arnolfo di Cambio. Impozantna stavba, vredna Florence.

Tu je bil dom mestnih očetov, tu je klical zvom meščane na vojako, obrano, in v revolucijo. Tu je preživel zadnje dneve Savonarola, zaprt v mali luknji visoko v stolpu (1498).

Mogočni Medici so kraljevali tu, še posebno Cosimo I. "Pater

Patric". Krasna palača z velikanskimi dvoranami, okrašena s slikami, tapetami in pozlačeni stroji. Največja je "Sala dei Cinquecento", katera je delo arhitekta Brunelleschi. Zgradil jo je na navedbo Savonarole l. 1495. Dvorana je 176 čevljev dolga, 61 široka in 73 visoka. Med izgnanjem Mediceev l. 1494-1512 sta Michelangelo in Leonardo da Vinci napravila načrte za okrašenje in slikanje dvorane—ali po dohodku Mediceev so bili zavrženi in izgubljeni. Slikal jo je potem Vasari.

Ta dvorana "petstoterih" je bila za časa republike po Savonarolovem načrtu namenjena za ljudski tribunal, ki ga je tvorilo 1735 meščanov in ni bil sklepčen brez tisoč članov.

Poleg te je osem manjših dvoran, ki se večinoma imenujejo po različnih Medicijih. Vse so krasno slikane. Imajo še originalno opremo.

Medici.

Medicij so tesno vezani s florentinsko zgodovino. L. 1378, po sloviti Ciompi-jevi revoluci, se v zgodovini florentinske republike prvič pojavi ime Medici. Silvester de Medici, "Praporščak justice", kar je bila v republiki velika stopnja. Njegov sin Cosimo I. je še višje dvignil rodbinsko moč, ki je dobila vrhunec v njegovem vnuku Lorenzu, imenovanem "Magnificni". Bil je velik zaščitnik in pospeševatelj umetnosti. Po njegovi smrti so se skušali Florentinci pod vodstvom Savonarole otresti tiranstva Mediceev in so ostale člane rodbine izgnali iz Florence. Savonarola je l. 1498 plačal za ta čin z življenjem na gmadi.

L. 1512 so Medici zopet nazaj v Florenci. Vladajo skoro nepretrgano do začetka 18. stoletja. Moč Mediceev ni bila omejena samo na Florenco, kar potrjujejo imena kot Katarina de Medici, katere sloves je skoro tolikšen kakor Lukrecije Borgije; bila je povzročiteljica Bartolomejske noči v Parizu, ko je bilo poklanih tisoče hugonotov. Nadalje Maria de Medici, žena francoskega kralja Henrika IV., katero je Rubens ovekovečil s slikami v Louvre. Tudi dva papeža sta bila iz rodbine Mediceev—Leon X. in Klement VII.

V drugem nadstropju palače je dvorana "dvestoterih" (Sala dei Dugento) in pa sohe "elementov", katerih je pet, slikane od Vasarija. Človek koraka iz dvorane v dvorano, polne slik in opreme, kot za časa Mediceev.

V izdelovanju pohištva so bili Florentinci veliki mojstri. V sobah papeža Leona X. in pa Cosima I. se nahajajo pravi umotvori. Stolp sem si tudi ogledal. Lep, vitek, z neverjetno debelim zidom, je služil za trdnjavo in ogled v času vojne. Visoko v stolpu so ječe — male luknje, kjer se človek more komaj stegniti. Tu je bil zaprt Savonarola in pozneje Benevenuto Cellini.

(Dalje prihodnjič.)

Popravki.

V prošli številki se je v potopisu "Za solncem" pripetilo pri koregiranju odtiskov nekaj pomot v sledečih imenih: Galerija Petti, pravilno Pitti; Giovanni Tedesco, namesto Giovanni, Tedesco (večja vmes je odveč); Taddeo Gaddia namesto Garddi-a.

DRAMA IN GLASBA

Sporod Banovčevega koncerta v Chicagu

Na koncertu v nedeljo 6. oktobra ob 3. popoldne v dvorani soka Pilsen na 8. Ashland Ave. blizu 18th St. se bo slovenskemu in drugemu jugoslovanskemu občinstvu nudil bogat koncertni užitik. Pel bo Svetozar Banovec, žrični tenorist ljubljanske opere. Kdo je Banovec, in kakšen je njegov sloves v glasbenem svetu, o tem so ameriški slovenski in hrvaški listi že mnogo pisali. Iz njegovih dosedanjih nastopov v Ameriki vemo, da se je povsod priljubil našemu ljudstvu — povsod se divijo njegovemu krasnemu glasu.

"Potrkan ples" (Pavčič); "Lahko noč" (Pavčič). Iz tega razvidite, da je peveč-umetnik napravil sporod, kakršen mora zadovoljiti vsakega. In obljaja, da mora na zahtevo avdiencije še dodajati, kar se gotovo zgodi tudi na nedeljskem koncertu v Chicagu.

Vstopnina je \$1 za osebo. Je nizka, če pomislimo, da je vstopnina na koncerte pevecev drugih narodov, ki se vrše v down town gledališčih, od 75c za najslabše sedeže kje visoko na galeriji, pa do \$2.50 za sedeže spodaj in v prvih vrstah halkona.

Koncert g. Banovca v Waukeganu

V nedeljo 22. sept. popoldne smo imeli v Slov. nar. domu v Waukeganu priliko slišati opernega peveč-tenorista g. Svetozarja Banovca.

Listi v starem kraju v ocenjevanju njegovega liričnega tenorja niso pretiravali. Verjamej jim, da ga bo v tej sezoni ljubljanska opera, v kateri poje vodilne vloge liričnega tenorja, pogrešala.

G. Banovec je tretji slovenski operni peveč, ki je prišel v to deželo na koncertno turo. Prvi je bil Tone Šubelj, druga ga Lovštevca in tretji S. Banovec, ki je prišel skupno s pevko gđe. Ropasovo.

Banovec poje kakor da se igra z glasom. Svoje komade mojstersko obvlada. V mimiki ne pretirava. Poje iz duše v dušo.

Mimogrede naj se dotaknem poročila, ki ga je imel o Banovecu v H49. številki "Proletarca" nekdo iz Milwaukeeja. V oceni dela primerjave med Banovcem in Šubljem. Piše: "Banovec je pred vsem umetnik, medtem ko je nastopal Šubelj kot umetnik in ob enem pa kot eden te mase, oziroma kot del duše te mase, katero je objel s svojo veliko umetniško ljubeznijo."

Nisem bil na milwauskem koncertu Banovca in Ropasove, zato me je peljala radovednost v Waukegan, da ga tu čujem in vidim, da li bom soglašal z milwauskim kritikom. In moram reči, da ne soglašam. Niso mi znane okoliščine koncerta v Milwaukeeju, a reči moram, da je Banovec v Waukeganu izpolnil vsa naša pričakovanja in več. Banovec ni le umetnik, ampak tudi to, kar mu milwauski kritik v "Proletarcu" odreka.

Niti malo ni moj namen podeljevat Šublja. Ali ker ga omenjeni kritik omenja v primerjavalnih oblikah, si ne morem kaj, da bi tudi jaz ne izrazil svoje mnenje. Prvič, jaz prav rad priznam, da je Šubelj populariziral te vrste koncerte, da je res pritegnil maso nase kakor nihče med nami doslej. Vendar pa se je zdel meni v svoji mimiki vešji pretiran. In tega mnenja nisem bil samo jaz, ampak mnogi. Je pa morda res, da je večini ugajal prav tak kakor je bil in si je zgradil veliko popularnost, ki mu je napolnjevala dvorane povsod, kjer je pel. Banovec je zopet druge vrste peveč, s svojo njmiko, toda z dušo, ki je zmožna pritegniti avdienco nase. To smo videli v Waukeganu in vesel sem, da bom imel zopet priliko

čuti ga v nedeljo 6. oktobra v Chicagu. Kdor more, naj pride, žal mu ne bo.

Program Banovčevih koncertov tvori operne arije in narodne pesmi. Vsakega nekaj — oboje lepo. Operne arije izvaja z lahkoto, ki je lastna prvovrstnemu opernemu pevecu, in narodne pesmi poje, "kakor jih pojejo fantje na vasi". Človek, ki ga posluša, je lahko sentimentalne da bi se silil. Čisto lahko se potopi v spomine "fantovanja, trkanja na okence, v rože in rožmarin". Banovec je moral na waukeganskem koncertu mnogo ponavljati. Ploskanje, ki je gremelo po dvorani po odpetih pesmih, je bilo dokaz, da je avdienco priklenil nase, da jo je objel z vso svojo dušo kot umetnik in kot človek.

Zvečer je gospodinjki klub S. N. D. v spodnjih prostorih serviral pri pogrnjenih imizah večerjo. Tudi tu je prisotnost Banovca napravila najprijetnejše razpoloženje. Vsakdo je želel, da z njim nekoliko pokramlja.

Oglašano je bilo, da bo na koncertu v Waukeganu pela tudi gđe. Ropasova. To ni storila, če iz pojasnjenih vzrokov. Posetil sem jo na njenem stanovanju v Waukeganu, kjer mi je izrekla svoje obžalovanje, ker vsled boleznine ne more sodelovati. Poznam jo še iz stare domovine, kjer mi je lanske poletje izrazila željo, obiskati Ameriko, ki se ji je uresničila. Žal, da ne more izvajati svojega koncertnega sporeda tako od začetka, a upam, da se spremembe klime kmalu privadi, pet dovolj močna za koncertne si utrdi zdravje ter postane zornastope. Gđe. Ropasova nas je posetila v Waukeganu zvečer na skupni večerji, in s tem so dobili rojaki priliko, da se seznanijo tudi z njo.

Obisk popokdne je bil dober, a bilo bi pričakovati na tak mojstersko izvajanje koncerta boljše. Pri-like, slišati ga, so redke, pa se jih je vsled tega dobro poslužiti. Kar namreč zamudiš, je zate zamujeno. Opazil sem udeležence tudi iz Milwaukeeja, Kenosha, Racine, Chicaga itd. Waukeganski koncert je bil tretji Banovčev koncert med Slovenci v Ameriki. Razen na teh je pel dvakrat za gramofonske rekorde in enkrat za radio-avdienco. Na milwauskem koncertu, za gramofonske plošče in pa za radio-koncert je pela z njim tudi gđe. Ropasova, Anton Vičič.

Bi radi knjige? Prečitajte cenik knjig v tej številki "Proletarca".

BANOVEC V "HOFFMANOVH PRIPOVEDKAH".

Dvorana Sokol Pilsen je ena najboljših za koncerte te vrste, kar jih je na zapadni strani Chicaga. Peljete se do nje s katerokoli South ali North Ashland karro, z katere izstopite na W. 18th St.

Sporod koncerta, ki je razdeljen v dva dela, je sledeči:

I. DEL: "Tih luna jasno sijaje" (Pavčič); "Pojdem na prejo" (Gerbič); "Noeje je pa lep večer" (Adamič); "Dete zatisni premile oči" (Mašker); "Metuljček" (dr. Kozina).

Operne arije: Cavaradossi iz opere "Tosca"; Lyonell iz opere "Martha"; Vojvoda iz opere "Rigoletto".

Hrvaške narodne: "Oj jensenske duge noči" (Kuba); "Knoflicu uzela bom" (Kuba); "Jedno momec ernog oka" (Kuba); "Brate, šta si tužan" (Kuba); **II. DEL:** "Sem fantič iz zelenega Štajerja" (Banovec); "Gorčez jezero" (Ravnik); "Je prav lušno poleti" (Banovec); "Ko so fantje proti vasi šli" (Pavčič); "Pa moje ženke glas" (Pavčič); "Pod okence pridem" (Banovec);

Rezerviranih sedežev na tem koncertu ni. Kdor pride, pravčasno, to je, malo pred 3. uro, bo lahko dobil dober sedež, kajti v tej dvorani jih je stotine. Na vsak način pa apeliramo na vas, da pridete točno, da ne motite med koncertem avdiencije in ne peveca. — P. O.

SPOROČILO GĐE. ROPASOVE.

Podpisana izjavljam, da sem vsled premembe klime trenutno glasovno obolela, vsled česar za enkrat ne bom mogla absolvirati do sedaj javljenih koncertov skupno v opernim pevcev g. Banovcem.

Zora Ropasova, operna pevka.

VELIKO ŠTEVILO POTNIKOV

ki so letos potovali v Evropo in kupili vožnje listke pri nas je pričla o naši točni postrežbi.

Za božični izlet v staro domovino že sedaj prejemo predurje. MI PRODAJAMO PAROBRODNE LISTKE ZA VSE PAROBRODNE DRUŽBE.

Izvirujemo listine za izjave, prošnje za deklaracije o zakonitem povratku nazaj, prošnje za potne liste in dovoljenje za povratek v Ameriko in vse druge legalne dokumente.

PREPRIČAJTE SE kako koristno za vas je, če pošljete denar z našim posredovanjem.

DENAR POŠILJAMO RAZEN V VAŠO DOMOVINO TUDI V VSE OSTALE DELE SVETA—POTOM POŠTE IN BRZOJAVNA—V INOZEMSKI VALUTI ALI PA V DOLARJIH. HITRA POSTREŽBA, NIZKE CENE.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Lične tiskovine, hitro in po zmernih cenah, vam izdela

TISKARNA "SPRAVEDLNOSTI"

Last Češke federacije S. P.

2534-36 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Tel.: Crawford 3333

"Proletarec" se tiska pri nas.

Proletariat

NAVAL NEGOTIATIONS

We confess that we cannot look at our own children and think of their future without having arise in our hearts new and fervent hope for the success of the naval negotiations which MacDonal and Hoover are carrying on. And yet when we think of the triumph of the Graf Zeppelin, when we read of the daily victories of airplanes over problems of aerial navigation and the steady march of chemical industry in inventing means of destruction we are tempted to feel that a naval conference now is like a conference of Knights on the strength of armor and the size of swords after gunpowder was invented. Certainly these naval conferences do not touch the most dangerous forms of modern war, forms of warfare that can be quickly improvised by any nation possessed of airplanes and a chemical industry. Mr. Garvan told the American Chemical Society that the sheer horror of what their profession could do in war ought to keep peace. Maybe it will help but fear alone never has prevented war. Airplanes and chemicals are today more dangerous than ships. Nevertheless navies aren't out of date. Big navies are an enormous and wasteful expense. Naval rivalries tend to promote the jealousies that lead to war. Mr. MacDonald is profoundly right that disarmament does not follow only on successful peace negotiations; disarmament makes successful peace negotiations more possible than they are under military system. From this point of view every measure of disarmament means something even though standing alone in a world of airplanes and poison gas; the most drastic naval disarmament cannot itself guarantee peace.

NO SOCIALIST PARTY IN GASTONIA

Gastonia has been for weeks in the grip of industrial warfare—on the one side the textile workers holding out for living wages and reasonable hours, on the other side the greed of corporations that will not yield one iota of their prerogatives. Mob passion and mob violence has run wild as it always does where the workers have no political movement of their own.

The authorities, elected and sworn to uphold the laws and the constitution of the land, have utterly failed to protect the people in their constitutional rights to speak freely, to assemble, to organize, and protect the sanctity of their homes.

The corporations may import thugs and gunmen who work hand-in-hand with the authorities. But the strikers may not have organizers come from elsewhere to help them in their righteous struggle. These are kidnaped, beaten, driven out.

The headquarters of the strikers may be wrecked. Their union store may be destroyed. Yet no one is brought to account for these outrages. In a land of plenty this should not be.

It is the caveman struggle all over again that we see everywhere, when the workers neglect to organize their unions, their political party, work out their political program, elect their own officials and pass their own laws. It seems as if only through suffering will they learn.

The greed of the capitalist corporation and the stupidity of their political henchmen will not permit an intelligent settlement of the difficulties until labor shows that it has the power to maintain its rights.

Our forefathers fought for our constitutional rights for the very purpose of securing to us life, liberty and the pursuit of happiness without resorting to violence.

Every citizen who believes in progress by peaceful means should aid in building for labor a strong political party.

Every worker who has the welfare of his loved ones at heart will belong to and vote for the Socialist party.

Let Gastonia be a warning to us.

OUR FINAL AIM

Our aim is: The free democracy with equal economic and political rights; the free society with co-operative labor. The welfare of all is for us the one end of the state and society.

We seek justice and fight injustice.

We seek the prosperity of all and struggle against misery.

We seek education of all and fight ignorance and barbarism.

We seek peace and order and combat the murder of people, the class war and social anarchy.

We seek the Socialist people's state and attack the despotic class state.—From Socialist Manifesto.

Socialism came into the world as an organized protest against Capitalism and with the view of recovering what has been taken from the defrauded workers by nationalizing the capital of all countries.

EXTREMES DO MEET

By Adam Coaldigger

In the good old days when the Catholic Church had it all its own way, there used to be, besides the 52 annual Sundays, about a hundred holy days, feast days, and saint days with a few holy weeks thrown in for good measure. Of course, there were also a number of fast days on which the faithful were prohibited from eating meat. But as the working people of that day only got meat when disease, lighting, or some other act of God struck a horse belonging to their liege lord, the fast days only interfered with the culinary pleasures of the better classes, who, then as now, needed reducing anyhow.

However, the Reformation came along with its gospel of pray, work, and save, and abolished nearly all those blessed holy days and feast days and left the poor devils with nothing but Sunday for rest and recreation. Then to rub it in, the Puritan parsons took the Sun out of Sunday by degrading it to a day of long prayers, dreary sermons, supplications, and Sunday supplements. So that by now, about the only way a normal human being can enjoy Sunday is by letting on it's Saturday afternoon. At any rate, judging by the amount of gas sold on Saturdays, most folks leave home before Sunday and only get back when it's over. Sure, we still remember the Sabbath day, and we do our darndest to run away from it.

However, and in spite of the mournfulness of American Sunday, it is still preferable to the best work days I know of. So if there is no way, as it seems, of reforming the Sabbath in the general direction of liberty, hilarity, and the pursuit of happiness, the next best thing is to have more Sundays and right here is where the Bolshevism steps in.

Comrade and Professor Mendelavev of Leningrad has submitted a newly devised calendar to the Academy of Science of Russia, which contains a welcome augmentation of Sundays.

The calendar divides the year into twelve months of thirty days each, with each month divided into five weeks of six days. The year itself has 360 days, a number divisible evenly by 2, 3, 4, 5, and their multiples. The number of days in a month, namely 30, is divisible evenly by 2, 3, 5, and their multiples.

In the month of five weeks, each date of any month falls on the same month. Each month has 25 working days and 5 rest days, giving workers more time for recreation. The missing five days in an ordinary year and 6 days of leap years will be holidays.

I'm not so much interested in the easy way in which Comrade Mendelavev's year can be divided as I am in the proportion between work days, Sundays, and pay days, for that Bolshevik calendar, besides giving the toilers six additional Sundays in the year, also "resents them with six additional pay days to say nothing about the five missing days in an ordinary year and the six days of leap year which will be holidays.

Say what you will about the Bolshevik brethren, but only a professor in the employ of a government dedicated to the dictatorship of the proletariat could have doped out a calendar calling for more pay days and play days.

I also may say here that if our American communists would talk less about proletcult and more about more Sundays and pay days, they would have a heap less trouble in converting the American proletariat to their views.

But howsoever that may be, with the Bolshevik brethren coming out for more Sundays and pay days and the A. F. of L. advocating the six-hour day and the five-day week, and my Catholic friends still longing for the many blessed holy days that used to be, Comrade Stalin and Brother Weil may preach from the same pulpit yet. For extremes do meet.

Cheer Up, Old World

Dr. Eugene Steinach of Vienna, Austria, who became famous through putting new pep in old rounders has scored another scientific victory by dopping out a cure for stupidity. If you are a dumbbell, according to the doc, it isn't because you haven't got any brain, but because your brain don't get enough of the right kind of juice.

This juice, called centronervin, the doctor has succeeded in separating from whatever substance it was hiding in and then tried it out on—now who do you think he tried it out on?—well, he tried it out on frogs, tree frogs, that's what he did. Frogs, as you all know, are shaped a great deal like human beings;

hands and feet, each with five fingers; all mouth, and no brain, etc. So what did this smart doctor do but catch himself a bevy of tree frogs and gave them the scientific once-over. Doing this he learned that one tree frog was as dumb or as smart as the next one, inasmuch as each one of them caught the identical number of flies in a given time. P. S. There are no flies on tree frogs. The flies are in 'em. Having established the intellectual democracy, equality, and swallowability of tree frogs, the doctor separated his flock in two camps of the same size and number. Then he shot some of his brain juice into the members of one flock while he left the other flock exactly as the good Lord had made them. Then he turned a swarm of hamburger joint flies loose on the contestants and sat down to see what would happen.

Well, folks, believe it or not, but the tree frogs belonging to the centronervin crew caught 150 flies in 10 minutes while the untreated crew caught only 79 in the same time. But please don't get it into your noodle that Doc Steinach went to all that trouble and expense just to raise the intellectual status of tree frogs. What he is aiming to do is to start a centronervin plant and cure dumbbells by the wholesale.

It's a grand idea. There ought to be a wonderful market for that dope. From what I've seen in this world, a couple of centronervin filling stations at every corner wouldn't be a bit too many. I'm going to buy some of that stuff myself and hand it to my brother farmer and labor unionists who go up and down the country saying, "Well, the Union never did me any good."

Women in Parliament

According to Ellen Wilkinson, member of the British parliament, writing in The London New Leader, the women members are doing splendid work.

Susan Lawrence "as a closer of debate, the gatherer of threads and pointer of morals, for sheer wit is perhaps equaled by no one unless it be Wedgewood Benn. Margaret Bondfield, minister of labor, is tackling a mountain of mismanagement, false economics and wrong traditions and will need all the advice and support possible in working out a program that will meet the situation."

"Dr. Marion Phillips distinguished herself in her 'maiden speech', Lady Mosely, who prefers to be known as Comrade Cynthia Mosely has not yet spoken but worked like a Trojan for the raising of the school age. Eleanor Rathbone, the Independent university member, made a maiden speech in favor of 'rent allowances' as a sort of installment for children's allowances."

SEARCHLIGHT

By Donald J. Lotrich

If all the money expended for investigations of political intricacies were placed into one place we venture to say that it would total no small sum. It seems that public office today, under either of the contending political parties, is nothing more than abusing the privileges of public oath, for personal or group games. In many instances it's for unjust financial remuneration. These unscrupulous aspirants for political power, however, will only hasten their own ruin that much sooner, with the uncovering of these fallacies. Chicago has uncovered another of their new rackets. The latest being money spent to break a strike of street pavers. It's nothing else but racketeering, graft, and misappropriation. Millions and millions of dollars are involved. But the voting public has not been able to cope with these situations. We hope the dawn of a real Labor Party will appear soon, because that will be the only salvation for the taxpayers.

Further disclosures in the scandal of Shearer links several big Navy commissioned men in the scandal.—Why man in the U. S. Navy should use their influence for a large navy is clearly seen. What connections they have with the builders we don't know, but it is evident that such men entrusted to lead an important branch of the country's service, should reserve themselves, and not link with discredited propagandists. Such intentions cannot be honest. One more significant angle of the entire case is that the subordinates operating the corporations involved have been pointed out as responsible for the outrage. Big men whom the public feels should be responsible know nothing of it. They "pass the buck" to their subordinates.—When the big contracts were pouring in these same Big men took all the credit.

What do you think of a dry man attending a party where drinks are served openly? And if you would ask him if he saw any liquor, and he should reply in the negative, would you think that he lost his sense of sight or taste? Which? And if that man happened to be a Congressman, would that complicate things any more? We think so.—Here's the rest of the story. A prominent Wall Street gentleman (the greatest financial institution in the world) rendered a party in Washington to acquaint the new and re-elected Senators. All you had to do was reach for the liquor. And no doubt they did. What interests us most, however, is what was discussed at the dinner? Not what kind of liquor was consumed.

Amid sorrowed overcast skies Mary Zele was hurried last Thursday afternoon. It was a nice quite funeral. Frank Zele and yours truly each made short addresses. Because of her friendliness and willing disposition Mary Zele was well liked and will be greatly missed by us all.

Members of the S. N. P. J. Bowling League in Chicago have made a lot of use of Proletariat's equipment last winter so they didn't forget our helping fund by contributing \$10.00 from the general prize fund. Thank you boys.

Last Sunday at Waukegan, lodges and clubs in the Wisconsin and Northern Illinois territory Educational Division of the Yugoslav Socialist Federation convened. Many important subjects were up for discussion. However the conference lacked the pep and enthusiasm of some of the previous meetings. "Two worlds" was reproduced on the stage, by the Waukegan players. The attendance was fair, but could have been a whole lot better.

Daylight Saving in Chicago was ended and the clocks returned to their normal time last Sunday. Fall and cool winter evenings are approaching. You will spend your evenings beside a warm radiator or fireplace, reading and conversing. Proletariat has a lot of good English books you can get to help you. Spend your idle moments in a way that will be beneficial to you.

THE LITTLE "LIAR"

A little girl, much given to practicing poetic license—out-and-out lying prosaic mother called it—summoned her mother one day. "O, mother," she cried, "come quickly and look! There's a big lion out on our front lawn." After much persuading the highly sceptical mother consented to come and look. Of course, no lion was there; just an unusually large cat of the common house breed. "No, Marjorie, you have told another lie," expostulated her mother. And at the end of her wits—in more sense than one outwitted—she added, "I can't forgive you this time, you naughty child. You'll have to go up to your room and ask God to forgive you, if He can." Which Marjorie did. . . . In a few minutes she came down again, her face all wreathed in happy smiles. In reply to her mother's anxious question whether God had forgiven her, the little girl cheerfully replied, "O yes, Muddle. He said 'Child, don't bother me about a little mistake like that. Why I myself thought it was a lion when I first looked down at it!'—Unity.

SCHOOL DAYS IN DREAMS AND OTHERWISE

Some "Non-Partisan Politics"

By James O'neal

One of the hopeful signs in the American labor movement is that in quite a number of cities there is some thinking about present attitudes and policies. A movement can grow when it is thinking. I cannot advance when it does not think.

There is little doubt that the triumph of the British Labor party has awakened the thinking attitude and it forces a reconsideration of the non-partisan politics of the leaders of American trade unionism. Some recent incidents that have come to my attention are worth noting.

Recently George L. Berry, president of the Pressmen's union, met the mayor of New York city at the city hall. With a few other union officials they presented Mayor Walker with a certificate of honorary membership in the Pressmen's union for his "long record in support of organized labor."

Now Mayor Walker's alleged record is one that is written in his administration. For many years there has been a company union on the Interborough Rapid Transit lines. Twice since Walker has been in office the workers have gone on strike to break the company union. The mayor's police department in both instances co-operated to break these strikes.

One week before Walker's admission into the union the mayor made a financial settlement with the transit corporation. He permitted the corporation to charge for the expenses of breaking the strikes and for the maintenance of the company union.

At this same time, also, the organized carpenters have been protesting that despite a law providing that the prevailing rate of wages shall be paid for city work, scab wages have for years been paid under the Walker administration. So the transit workers are slaves of a company union and scab wages are paid to thousands of workers in violation of law and with the consent of the mayor who is made an honorary member of the Pressmen's union!

Why do we have such amazing incidents in the trade union movement? Because there is really no such thing as "non-partisan politics". In this instance the union officials are democrats and are even workers in the Democratic party. Berry himself has tried to get the Democratic nomination for vice president.

This situation prevails in hundreds of cities throughout the country. In Philadelphia the union leaders are Republicans and active Republican workers. In the case of Berry and his associates they are so partisan that they publicly honor a mayor who has a notorious anti-labor record. Organized labor is thus bartered in the market.

Alfred Baker Lewis of Boston also relates that the president of the Central Labor union of Worcester is a critic of labor party organization on the ground that the American Federation of Labor is "non-partisan" and yet this critic was the Democratic candidate for congress last year. The president of the Massachusetts A. F. of L. is also a critic but he is also a member of the Democratic city committee of Cambridge and has helped to elect Mayor Quinn, a Democrat. This mayor sent some of his police to help break the strike of the textile workers in New Bedford last year!

So one might pile up instance after instance to show that there is no "non-partisan" policy followed by the unions. Active leaders are frankly partisan and they seek reward from their parties. The members of the unions suffer while on the transit lines of New York city a company union is aided. A few more years of this drift and the demoralization of trade unionism will be complete. Honor, integrity, principle and prestige can only be recovered by trade union members supporting a party of their own.

A United States of Europe

The United States of Europe is an idea that has much to commend it. — Despite the boost given to it at Geneva it is not likely to come true in a hurry. Too many nationalistic feelings and fears and hates are in the way. Shall the new arrangement in Europe be merely an economic tariff union, as Stresemann wants, or political, as some of the smaller states have suggested? How will Russia fit in? And the British Empire? It will take a good while to answer these questions, but the effort is worth it. A prohibitive American tariff may hasten a European alliance against us even if the diplomats politely insist they have nothing of the sort in mind. There is a great deal to be said for a United States of Europe, but not much good will come to the world if it merely means economic and political conflict between the United States and united Europe. The world is too small and the economic interest of the workers too closely knit to try merely for a hemispheric solidarity and cooperation. Whatever special regional groupings may grow up, they must all become part of a large world community if there is to be plenty and peace among men.

Laughter

It is one of the most natural things in the world. Yet how many physicians are there who insist that their patients must laugh heartily a number of times a day, even though they may have to laugh without very much reason? Of course if there is a good joke that tempts to laughter, then the laughter is ever so much more spontaneous, is deeper, ventilates the lungs, stimulates the heart and sets the blood coursing through the body, and makes all organs do their work better. To allow patients, who are suffering from depression of any kind or who are oversolicitous about themselves, to go away from the physician's office without urging them to try the effect of laughter, is to miss one of the most potent agents for good, so far as the physical being is concerned.

"Laughter, however, not only does the body good, but it does the mind good.—Medical Life.

Fixed, Coming and Going.

A correspondent assures us that the following notice has been posted around about an electric station in Donegal, Ireland: "Notice—To touch these wires is instant death. Any one found doing so will be prosecuted."